

Centraal Justitieel Incasso Bureau
T.a.v. de directie
Postbus 1794
8901 CB Leeuwarden

Maliebaan 71 H T 030 721 07 21
3581 CG Utrecht F 030 721 07 49
www.mogroep.nl info@mogroep.nl

8901 CB Leeuwarden Datum

Utrecht, 3 juni 2013

Onderwerp

Spoed schending beslagvrije voet bij verhaal sancties

ons kenmerk

SW/0063

contactpersoon

mr. A.J. Moerman

Geachte heer, mevrouw,

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR/MOgroep) vraagt met spoed uw aandacht voor de schending van de beslagvrije voet door uw organisatie, het CJIB. We ontvangen van sociaal raadslieden verontrustende signalen: het CJIB past de beslagvrije voet niet toe, bij het innen van sancties door verhaal te nemen op de voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting. Burgers komen hierdoor ernstig in de financiële problemen, en het CJIB overtreedt de wet.

Verhaal zonder dwangbevel

Voor zowel verkeersovertredingen als strafrechtelijke boetes heeft het CJIB de mogelijkheid om zonder dwangbevel de sanctie te verhalen op:

- loon, pensioen en andere periodieke uitkeringen;
- het tegoed op de bankrekening.¹

Sociaal raadslieden zien zeker voordelen in deze wijze van inning omdat dit een relatief goedkoop invorderingsmiddel is, waardoor de kosten voor de debiteur beperkt blijven. Het alternatief is immers het uitvoeren en laten betekenen van een dwangbevel door een gerechtsdeurwaarder, die vervolgens beslag gaat leggen op bijvoorbeeld loon of bankrekening.² De daarmee gepaard gaande kosten zijn aanzienlijk hoger.

Schending beslagvrije voet

Maar bij verhaal zonder dwangbevel op loon, pensioen en andere periodieke uitkeringen is wettelijk bepaald dat er rekening moet worden gehouden met de beslagvrije voet. Dat is dus ook het geval

¹ Verhaal *zonder* dwangbevel is voor verkeersovertredingen geregeld in [art. 27 Wvhw](#) en voor strafrechtelijke boetes in [art. 576 Sv](#).

² Verhaal *met* dwangbevel is voor verkeersovertredingen geregeld in [art. 26 Wvhw](#) en voor strafrechtelijke boetes in [art. 575 Sv](#).

wanneer verhaal wordt genomen op een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting. Dit is expliciet bepaald in art. 475c Rv.³ Dit betekent dat het CJIB voordat ze dit instrument inzet:

- bij de debiteur informatie moet inwinnen om de beslagvrije voet vast te stellen, en;
- aan de hand van deze gegevens de beslagvrije voet moet berekenen.

Beide stappen worden door het CJIB bij het verhaal onder de belastingdienst niet gezet. Daardoor raken burgers ernstig in de financiële problemen, wat ook weer maatschappelijke schade oplevert.

Voorbeeld

Mevrouw Stienissen is een alleenstaande moeder. Ze heeft een snorfiets die ze gebruikt om naar haar werk te kunnen. Vanwege onvoldoende saldo op haar bankrekening is de premie voor de WA-verzekering niet afgeschreven. Het lukt niet om de premie alsnog tijdig te voldoen.

Uit een controle van de RDW blijkt dat de snorfiets niet verzekerd is. Het CJIB legt een administratieve sanctie op van € 330,00 verhoogd met € 6,00 administratiekosten.

Wegens schulden kan mevrouw Stienissen deze sanctie niet betalen. Na de eerste verhoging met 50% en de tweede verhoging met 100% wordt het verschuldigde bedrag uiteindelijk € 996,00.

Opgelegde sanctie	€ 330,00
Administratiekosten	€ 6,00
1e verhoging (50%)	€ 165,00
2e verhoging (100%)	€ 495,00 +
Te betalen	€ 996,00

Het CJIB neemt zonder dwangbevel verhaal onder de belastingdienst op de voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting. Mevrouw Stienissen ontvangt normaal gesproken een voorlopige teruggaaf van € 223,00 per maand. Aangezien er al loonbeslag is gelegd op haar loon, waarvoor een correcte beslagvrije voet is berekend, komt ze door deze handelwijze € 223,00 per maand *onder* de beslagvrije voet. Als er niet ingegrepen wordt gaat dat 5 maanden zo door, met alle gevolgen van dien.

Geen informatie

Mocht het CJIB overwegen om met het nemen van verhaal onder de belastingdienst door te gaan, maar dan rekening houdend met de beslagvrije voet, dan is het van belang om te realiseren dat dit tot allerlei praktische problemen zal leiden. Immers, wanneer betrokkene geen informatie verstrekt die nodig is om de beslagvrije voet te berekenen, *dan geldt in ieder geval een halve beslagvrije voet (€595,00)*.⁴ Gezien de hoogte van de voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting zal dit in de praktijk betekenen dat er *geen beslagruimte* is. Dat mag echter geen reden zijn om uit praktische overwegingen dan maar een beslagvrije voet van nihil te hanteren, veronderstellende dat elders over voldoende inkomen wordt beschikt. Gerechtsdeurwaarders zijn voor een dergelijke werkwijze al door de tuchtrechter op de vingers getikt en de rechtbank Zwolle heeft het in deze situatie niet hanteren van een beslagvrije voet als onrechtmatig gekwalificeerd.⁵

Het hoeft geen probleem te zijn, dat het verhalen van een sanctie op de voorlopige teruggaaf in de praktijk praktisch onmogelijk is wanneer er geen informatie is verstrekt. De sanctie kan immers verhaald worden op loon of uitkering. Bij de berekening van de beslagvrije voet wordt de voorlopige

³ Volgens [art. 475c aanhef en onder b Rv](#) is een beslagvrije voet verbonden aan vorderingen tot periodieke betaling van inkomstenbelasting begrepen in een voorlopige teruggaaf als bedoeld in [artikel 13, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen](#).

⁴ Zie voor echtparen [art. 475g Rv](#) en voor alleenstaanden en alleenstaande ouders van 21 tot 65 jaar [art. 475d lid 1 onder b Rv](#). Voor alleenstaanden en alleenstaande ouders van 18 t/m 20 jaar en 65 jaar en ouder geldt een volledige beslagvrije voet.

⁵ Een beslagvrije voet van nihil hanteren bij een beslag op de voorlopige teruggaaf belastingen wanneer geen informatie is verstrekt, is voor gerechtsdeurwaarders tuchtrechtelijk laakbaar, zie onder meer Hof Amsterdam 7 september 2010, [LJN: BN7340](#) en onrechtmatig, zie Rb Zwolle 4 november 2009, [LJN: BL0084](#).

teruggaaf in mindering gebracht.⁶ De hoogte van de voorlopige teruggaaf moet de belastingdienst op verzoek aan het CJIB doorgeven.⁷

Stoppen en terugbetalen

Aangezien uw werkwijze, om zonder rekening te houden met de beslagvrije voet verhaal te nemen op de voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting mensen onder het bestaansminimum zet, is het van groot belang dat u dit onmiddellijk stopt, en de onrechtmatig geïnde bedragen aan betrokkenen worden terugbetaald.

Graag vernemen wij op zeer korte termijn uw reactie,

met vriendelijke groet,

 .

Saskia Noorman - den Uyl
Voorzitter LOSR

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

De LOSR is aangesloten bij de MOgroep.

I.a.a.: staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de vaste commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie van Veiligheid en Justitie

⁶ De beslagvrije voet wordt verminderd met de voor beslag vatbare periodieke inkomsten van de schuldenaar waarop geen beslag ligt. Zie [art. 475d lid 6 Rv](#).

⁷ Zie [art. 475g lid 3 Rv](#) jo. [art. 27 lid 5 Wv](#).